Karikatür

Kız — Ne tuhaf, zayıflamak için cimnastik yapıyorum halbuki onun yüreğininyağları eriyor.

RAMİ

Dünya Karikatürleri

Uluslar kurumunda:

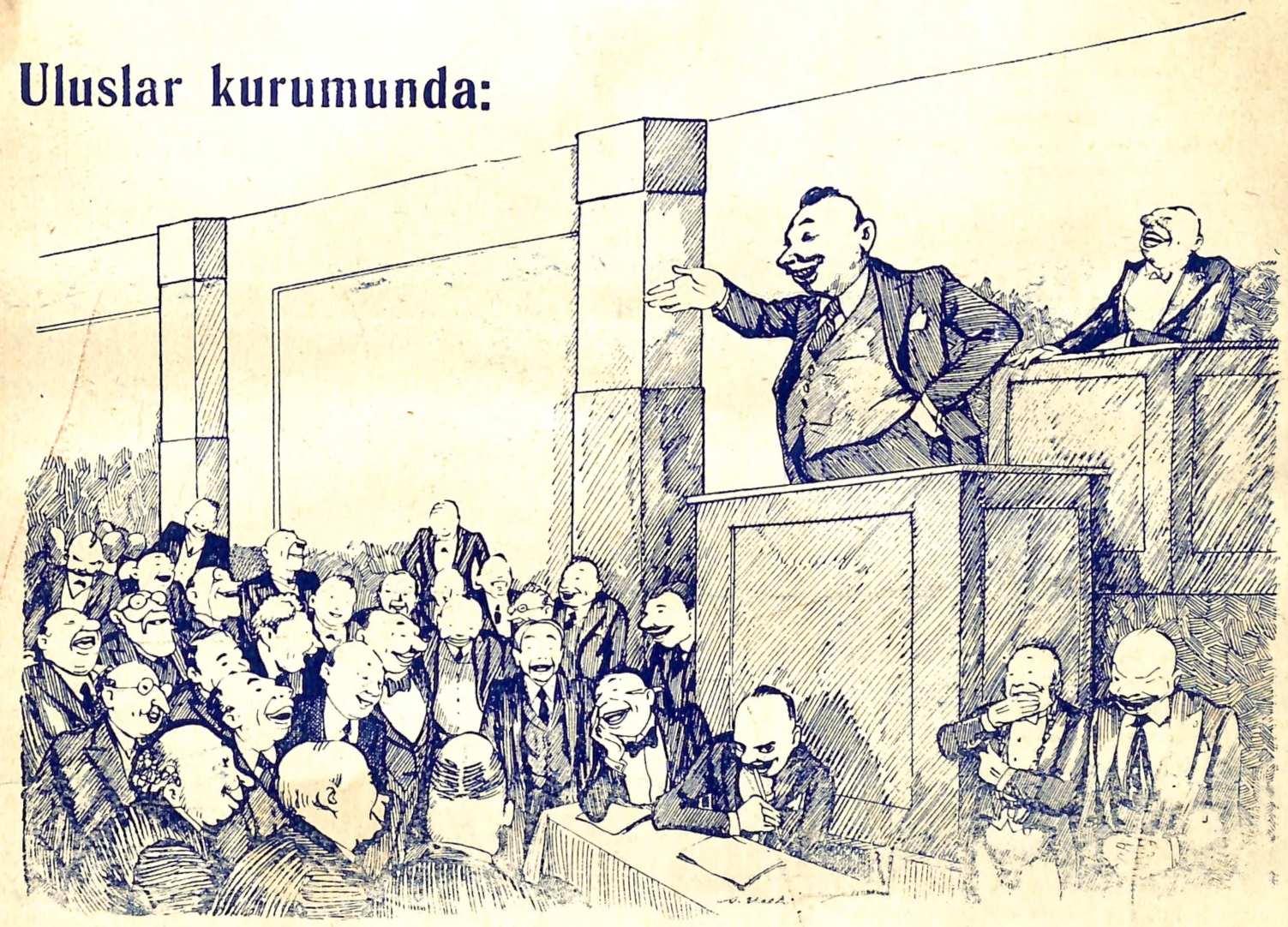

— Arkadaşlar, şimdiye kadar kimseye söz dinletemedik. Bütün milletler kafalarının dikine gittiler... Şu bizim kurumun ismini değiştirsek: Marko Paşa kurumu desek, acaba nasıl olur?

Sinemacılar âleminde

— Yahu bukadar terlemesene, rol icabı Şimal kutbunda olduğumuzu görmüyor musun?

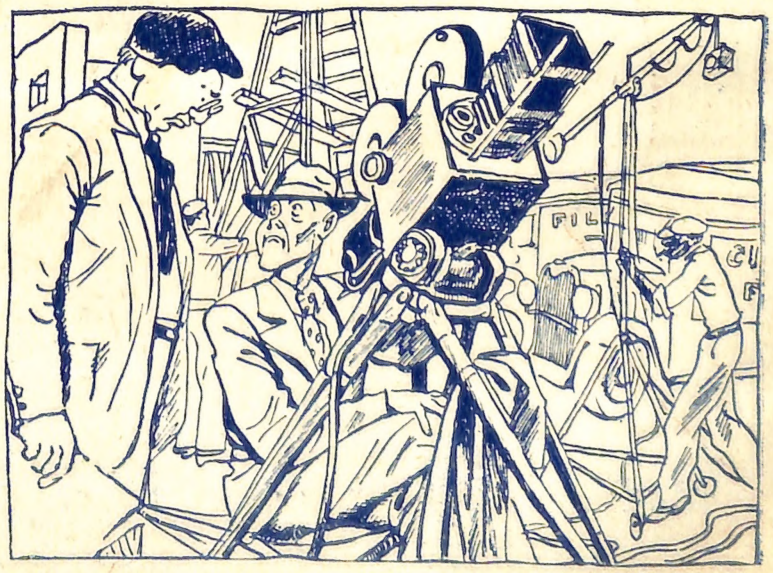

— Sarhoş rolünü yapacak olan aktör henüz ayılmadı. Binaenaleyh filmi tehir etmekten başka çare yoktur.

No. 15 LIL: 1 FİATI 10 KURUŞ 11 NİSAN 1936

Kari Katür

Çıkaran: Sedat Simavi

İdarehanesi:
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire
Posta kutusu: İstanbul 103

Abone şartları:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ VE EDEBÎ MİZAH GAZETESİ

Bir istatistik etrafında düşünceler

Gazetelerde neşredilen bir istatistiğe göre geçen şubat ayı içinde İstanbulda bir apartıman, elli ev yapılmış, ayrıca da iki yüz elli ev tamir edilmiş.

Apartımanın bir tekten ibaret kalması bu kış havaların iyi gitmiş olmasından ileri gelmiş bulunsa gerektir. Çünkü kış zorlu olsaydı hastalık çoğalacak, hastalık çoğalınca doktorların işi artacak ve bunun neticesi olarak da şubatta İstanbulun Taksim, Nişantaşı gibi semtlerinde bir yerine birkaç apartıman yükselecekti.

* * *

Apartıman piyasasındaki bu durgunluğa mukabil yeniden yapılan evlerin elliyi bulmasına hayret etmemek mümkün değildir. O hangi akıllıdır ki temmuzun on sekiz saattlik gündüzlerinde elli kuruş yevmiye ile ırgat çalıştırmak dururken miskin şubatın sekiz saatlik alaca karanlığı için ayni parayı gözden çıkarsın? Şubat öyle bir aydır ki günlerinin sayısı itibarile memura ne kadar yararsa yapı sahibine okadar yaramaz. Sıva sıvatırsın, vakitli vakitsiz üstüne yağmur yağdırarak boyuna harcı sular ve sulandırır. Durup dururken deli bir rüzgâr estirerek güç belâ çivilettiğin tahtaları söker, yapı iskelelerini yıkar, sürekli yağmurları olur ki damı yapan dülgeri bodruma kaçmıya ve orada ev sahibi hesabına saatlerce sigara içerek havanın açılmasını beklemiye mecbur eder.

Maamafih istatistiğin gösterdiği bu iki yüz elli evden hepsinin de şubatta başlanmış olduğunu zannetmeyiz.

Bunlardan bir kısmı mutlaka geçen veya evvelki temmuzda başlamıştır. Muhtelif sebeplerden dolayı şubat sonuna kadar bitememiştir. Meselâ ev sahibi iki kat olarak başladığı eve bir de tavanarası katı ilâve etmek istemiş, | belediye bunu İstanbulun manzara gü-

— Habeş kıralı gidiyormuş...
— Şimale mi, Cenuba mı?
— Güme!

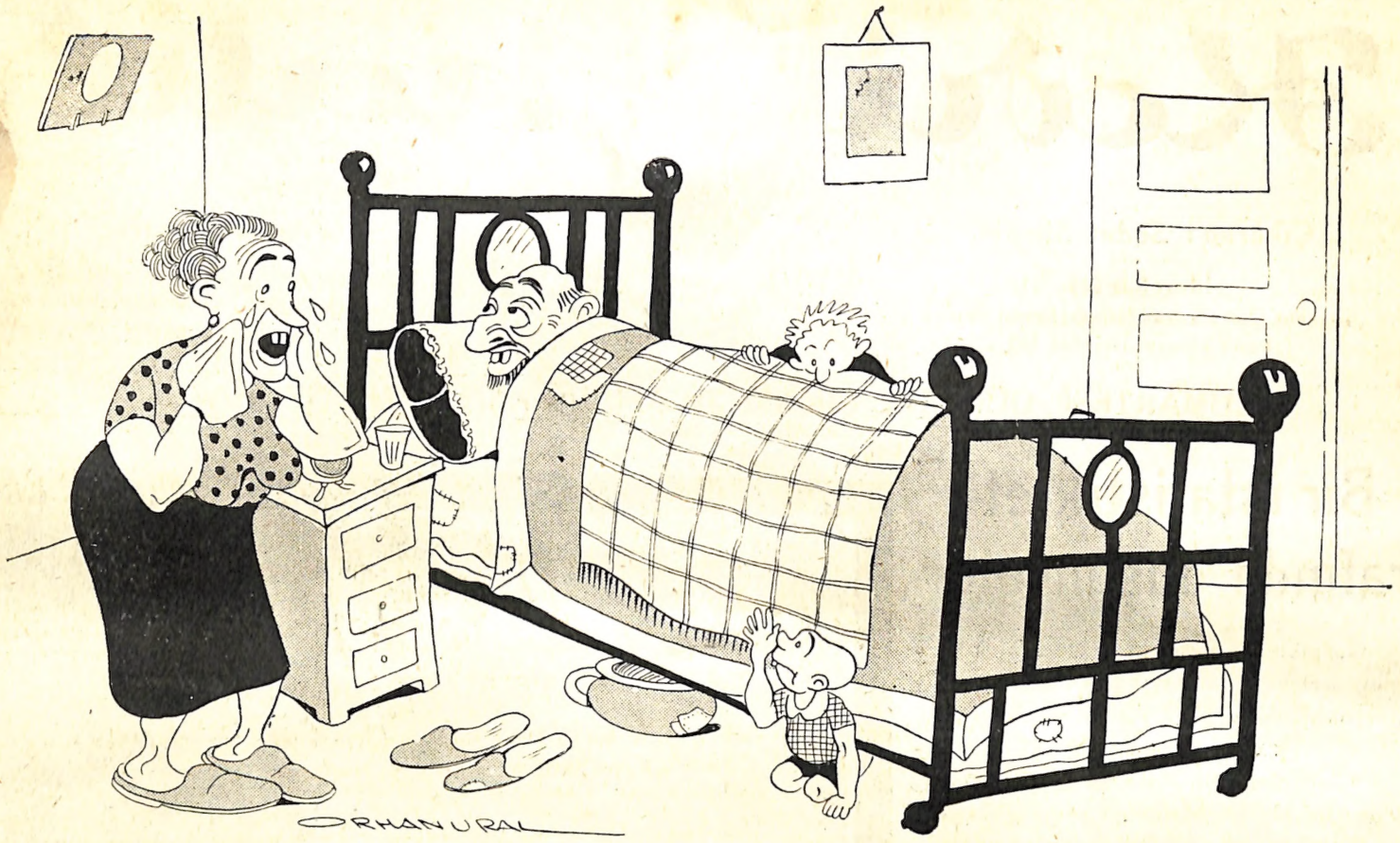

— Olüyorum Rebeka... Yozüm arkada kaliyor...
— Ah Salamon, niçin boyle soylüyorsun, ne var ki?
— Unuttun mu be kari... Yarin akşam Moizlere akşam yemeyine davatli deyilmi idik?..

zelliğini bozacak mahiyette görerek reddetmiş ve ihtilâf halledilinciye kadar yapı beş altı ay durmuş olabilir. Yine meselâ mühendisin dört bin liraya çıkarmayı taahhüt ettiği bir binayı - mini mini bir tahmin yanlışlığı yüzünden - dokuz bin liraya mal edebildiği ev sahibinin bu küçük beş bin lira farkı tedarik için başka bir evini satılığa çıkardığı ve bu sebepten yapının beş altı ay durduğu sık görülen hallerdendir.

Nihayet nasılsa eline geçen birkaç bin lirayı karısına, kızına kaptırmaktan ve terzilere, kürkçülere nasip etmekten korkup bir boş arsaya birkaç arşın temel attıran ve yapı masrafının geri kalan kısmını Allahın Tayyare piyangosu vasıtasile vaki olacak inayetinden bekliyen aile babaları da az değildir.

* *

Tamirlerin iki yüz elliyi bulan büyücek yekûnuna gelince, İkincikânunda Karacaahmet mezarlığının servilerini tavuk boynu büker gibi kırıp kırıp öteye beriye atan, minarelerin külâhlarını uçuran, Unkapanı iskelesini simit kırar gibi üçe bölüp bir kısmını Karaköy köprüsüne rampa ettiren büyük fırtınadan sonra bu iki yüz elli tamiri çok değil, hattâ az görmeliyiz. Maamafih tamirlerin bundan ibaret olduğuna katiyyen inanılamaz. İstanbulu modern bir Avrupa şehri haline getirmiye karar vermiş olan belediye ahşap evlerle istimlâk edilmesi ihtimali olan kârgir binaların tamirine izin vermiyor. Hattâ mimar Yansenin çok geniş hayalinde bir cadde olarak canlanıvermesi mümkün olan mahalleler için tamir izinnamesi çıkarmakta tereddüt ediyor. Onun için bu gibi yerlerdeki tamirler gizli yapılmakta ve tifodan ölen insanlar gibi istatistiklere geçmemektedir.

Maamafih ev tamiri denilen şey dünyanın öyle sonu gelmez bir felâketidir ki buna uğrıyanlar iki yüz elli kişi değil, beş kişi de olsa çok bulmamak ve biçarelere acımamak kabil değildir.

Nasılsa İstanbulun yeni hastanelerinden birine düşmüş bir köylüden, küçük çocuğuna ameliyat yapmak için iki yüz lira istemişler. Adamcağız parmakları ile birtakım hesaplar yaptıktan sonra gülmüş, «ben iki yüz elli lira ile üç yeni çocuk yetiştiririm» demiş. Çocuk yaşıyan bir mahlûk olduğu için kıymeti tabiî para ile ölçülemez. Fakat ev öyle değildir.

Bence insanlar bir evi kullanabildiği kadar kullanmalı, esaslı bir tamir istediği anda hemen yıkıp yeniden yaptırmalıdır. Çünkü yeni evin istiyeceği masraf birdenbire gözde büyür ama netice itibarile eski bir evin tamirinden daha ucuza gelir.

Tamir edilen ev bir kerre nasılsa yakasını doktora yahut dişçiye kaptıran insan gibidir. Bir daha iflâh olmaz.

Eskiler «bir eve yapı girmektense teneşir, tabut girmesi daha hayırlıdır» derlerdi. Hakikaten de öyledir. Koltuğunun altında zembilile uslu uslu bir eve giren kalfa veba gibi, taun gibi bir şeydir. Çok kerre evin efendisini önüne katmadan dışarı çıkmaz.

Tamirci kalfayı «muslihane hulûl» denilen usul ile ve imar bahanesile bir memlekete giren ecnebi düşmana da benzetebiliriz. O, ergeç ev halkını kendine esir edecektir.

Çocuk iken büyükannemin ikide birde «yaktın beni Ateş kalfa» diye bağırdığını işitir ve evin içinde uslu uslu çalışan Ateş kalfa ismindeki dülgerin büyükanneme ne yaptığını bir türlü anlıyamazdım.

Aksaray semtini bu Ateş kalfadan ancak meşrutiyet iptidalarındaki büyük yangın kurtarmıştır.

Eskilerin Zembilli dedikleri dülgerden nekadar korktuklarını gösteren hoş bir fıkra vardır.

Kadılardan biri senelerce Anadoluda dolaştıktan sonra İstanbula döner ve Eyüpteki eski bir evini tamir ettirerek ömrünün geri kalan kısmını huzur içinde geçirmiye karar verir.

İhtiyar adam «Zembilli» nin ne olduğunu tecrübeleri ile bildiği için onunla sıkı bir pazarlık yapar ve işe başlar.

Günler geçer, evin bir kısmı birşeye benzer gibi olur fakat bu sefer öte tarafında başka delikler, yarıklar, belirir. Kadı «aman oğlum, hani elli lirayı aşmıyacak dedindi» diye sızlanır.

Zembilli: — Öyle dedikdi ama hesapta ayakyolu yoktu, der.

Kadı, çaresiz beş on lira daha verir.

Derken birkaç gün sonra yine bir müracaat:

— Mutfak bozuk. On beş lira lâzım.

— Yahu çıldırdın mı? Ben para mı kesiyorum?

— Ne yapalım mutfaksız oturmıya razı olursanız pekâlâ..

Adamcağız bulur buluşturur, onu da verir. Fakat nasılsa açılmış olan bu yara durmadan işlemekte, biçare ihtiyarın bir tarafa koyduğu birkaç para gittikten başka borç da dalga dalga yükselmektedir.

Nihayet kadı efendinin sıkıntıdan çıldırmak üzere olduğu bir zamanda dülger yine karşısına dikilir, sırıta sırıta:

— Dam tamir tutmuyor, değiştireceğiz, biraz para ver.

İhtiyar adamın birdenbire kan beynine çıkar, yerde duran keseri kaptığı gibi: «Gidi mendebur seni. Ben seni öldürmiyeyim de kimi öldüreyim» diye bağırarak dülgere saldırır.

Dülger kendini dar sokağa atar ve bir daha da o mahalleye uğramaz.

Artık İstanbulda yapılacak iş kalmamıştır, Kadı efendi evini, eşyasını satar, aldığı para ile başa baş borçlarını öder ve yeniden bir memuriyet alarak Anadolu yollarını tutar.

Adamcağızın elinde evinin eşyasından bir tek hatıra kalmıştır: Dülgerin telâşla kaçarken evde unuttuğu zembil.

Fakat bu zembilin kadı efendi nazarında büyük bir kıymeti vardır.

Gündüzleri işine giderken zembili eline alır, mahkemede onu önündeki rahlenin üzerine koyar ve davacılarla şahitlere yemin ettireceği zaman mushaf yerine ona el bastırarak:

— Eğer yalan söylersen şu zembil evine girsin mi? Dermiş.

KARİKATÜR

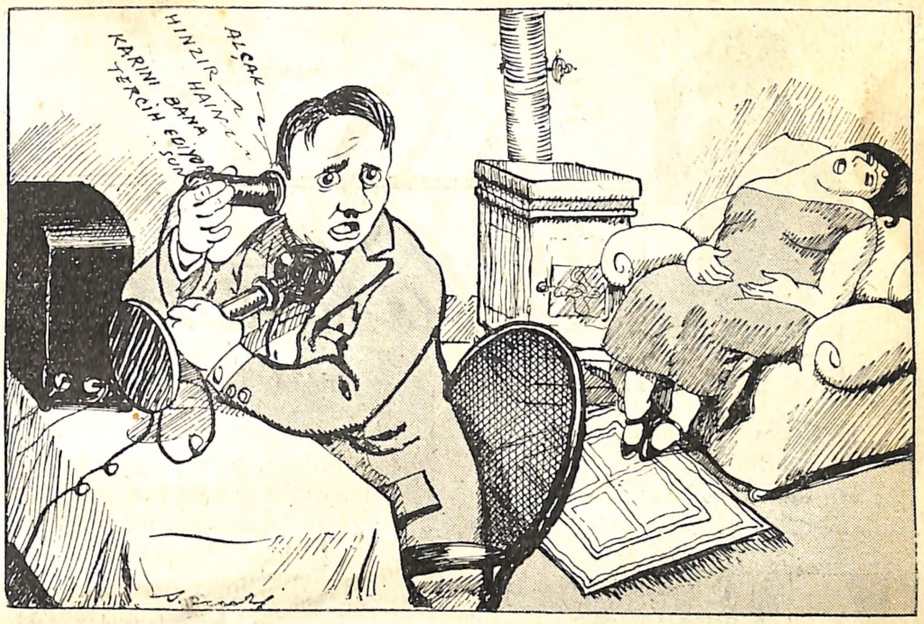

METRESİNİN SESİ

Bayan — (Yarı uyanık bir halde) kim küfür ediyor öyle telefonda?
Bay — Şey... Telli telefon telsizle karıştı da ondan!...

GENÇLİK AŞISI

Doktor: — Maymun bulamazsan ayı getir!....

ÇOCUK DÜŞMANI YAKALANDI

Gazetede şu mini mini havadisi okudum: «Bakırköyünde Hamam sokağında oturan İnebolulu Arif bir kuruş mukabilinde çocuklara piyango çektirirken yakalanmıştır.»

İstanbul çocuklarının çukulata ve nane şekerinden kurşunkalemine varıncıya kadar bütün alış verişlerinde piyango ve ikramiye bahanesile aldatılmasından, küçük yaşında tali oyununa, kumara alıştırılmasından kim şikâyetçi değildir?

Cümlemize geçmiş olsun. İkramiyeli eşyayı çıkaran hain meğer bu İnebolulu Arif imiş. Fabrikası Bakırköyünde Hamam sokağında imiş.

O yakalandıktan sonra kimsenin sokakta çocuklarımızı kandırarak ahlâklarını bozmıyacağından emin olabiliriz. İstanbulu, bu büyük belâdan kurtaran memura Yenice paketinden yüz lira ikramiye çıkmasını dileriz.

İKİZ DOĞURANLARA MÜKÂFAT

Gazetelerde okuduğumuza göre İstanbul Belediyesi ikiz çocuk doğuran analara geçen sene yedi bin üç yüz lira para mükâfatı dağıtmış. Rağbetin fazla olduğunu görünce de bu sene tahsisatı sekiz bin küsur liraya çıkarmış.

Memleket sekenesini artırmak için alınacak her tedbiri alkışlamak borcumuzdur. Yalnız bir noktaya akıl erdiremedim. Faraza ben kadın, hem de evli bir kadın olsam, bu mükâfata imrenerek ikiz çocuk doğurmak istesem, bunun için belediyeye şöyle bir sual sorsam: «Mükâfat almak için ben de bir batında iki evlât doğurmak istiyorum. Fakat acaba bunun için ne yapmalıyım? Hangi tedbire baş vurmalıyım?»

Belediye bana acaba ne cevap verir?.

TRAMVAYLARDA TİCARET

Akşam tramvaylarının kalabalığına bazan bir iki gazeteci çocuk da karışır. Ahalinin bilet parasını çıkarmak için elini cebine sokamadığı bir sırada onlar gazete satmıya çalışırlar. Buna bir diyeceğimiz yok. Küçük müvezziler bizim küçük meslek arkadaşları demektir, muharrirler gibi onların da her yere dalıp çıkmak hakkını tanımak lâzımdır.

Yalnız geçenlerde bunlardan biri gazete ile beraber zımbalı defter ve zarf kâğıt da satıyordu. Nihayet dün akşam da Akşam, Haber, Son Posta diye Harbiye tramvayına giren bir çocuğun biraz sonra elindeki iki üç gazetenin altından bir kutu çıkardığını «beşi bir çeyreğe çiklet, halis nane şekeri» diye bağırdığını gördüm.

Anlaşıldığına göre bazı satıcılar gazeteyi tramvaya girmek için pasaport gibi kullanmıya başladılar. Bu gidişle tramvaylarda fındık, fıstık, çukulata, simit satıldığını göreceğimiz günler de galiba uzak değil.

BİR YANLIŞLIK

Geçen gün matbaaya uğrıyan (C. S.) bize yeni aldığı elden düşme bir elektrik fırınını ballandıra ballandıra anlatıyordu:

— Hepinize tavsiye ederim... Son derece rahat ve mükemmel şey... Biraz masraflı oluyor ama, çok işe yarıyor... Balık pişir, tatlı pişir hasılı ne pişirirsen pişir ilâh...

Gazeteye yazı getirmiş bir muharrir arkadaş bana yavaşça:

— Bunun evvelce böyle merakları yoktu! dedi.

Ben de yavaş sesle:

— İşitmedin mi? İki hafta evvel evlendi, dedim.

Muharrir arkadaş (C. S.) e yaklaştı.

— Yeni haber aldım. Memnun oldum. Allah hayırlı etsin, dedi.

(C. S.) tebrikin elektrik fırını için yapıldığını zannederek cevap verdi:

— Gerçi biraz kullanılmış ama adamakıllı işe yarıyor.

RAKI VE ELMA

Arkadaşım (M....) in hasta olduğunu işiterek evine uğramıştım. Arka üstü yatağında yatıyor, güçlükle bir yandan bir yana çevrilirken «aman, aman» diye inliyordu.

— Geçmiş olsun. Nen var? Dedim.

— Ne olacak, doktora emniyetimin cezasını çekiyorum, dedi... Geçen gün biraz hastalandım. Doktor: «Bunun sebebi rakıdır. Mutlaka rakıyı bırakmalısın» dedi. «Aman doktor ben otuz beş senedir buna alışığım. Nasıl yaparım?» Dedim.

«Akşamları her rakı kadehi yerine bir elma yersin» dedi. Dediğini yaptım. Fakat insan bir gecede yirmi beş elma yer de ne olmaz? İşte gördüğün hale geldim.

YERİNDE CEVAP

Bilmem doğru bilmem uydurma şu fıkrayı merhum Ahmet Haşime atfediyorlar.

Haşim çok çabuk darılır, bugün en sevdiği bir arkadaşın yarın olmıyacak bir sebepten hatırını kırardı.

Bu suretle darılttığı bir şair arkadaş ona yazdığı bir sitem mektubunu şöyle bağlamış:

«Sanatınıza olan hürmetim baki fakat şahsınızdan nefret ediyorum.»

Haşim mektuba şu kısa cevabı vermiş:

«Benim de şahsınıza hürmetim baki fakat sanatınızdan nefret ediyorum.»

Papağan

Habeş ufuklarında sulh kuşunu bekliyenler

Arpa ektim darı çıktı...

Habeşliler — Biz Cenevreden sulh güvercini bekliyoruz... Halbuki mütemadiyen Romadan harp kuşları geliyor....

YENİ BİR ŞAİRLE MÜLÂKAT

Kurun gazetesi pek genç yaştaki şairlerle, muharrirlerle mülâkatlar yapıyor. Edebiyatımızın bu ye'cüç me'cüçlerinden birile konuşan muharririmizi dinleyiniz:

Onu Meserrette yakaladım. Biraz ahbaplığımız olduğu için karşısına oturmuştum. Şiir yazıyordu. Beni görünce:

— Kuzum, dedi, yaraya bir kafiye bulur musun?

— Para! dedim.

Hayretle yerinden sıçradı:

— Demek senin şairliğin de var, ben bir saattir aradım, bulamadım.

Kendisine maksadımı anlattım:

— Dur, dedi, «Kaldırımların sesi» Mecmuasına bir şiir yazıyorum, bitireyim de ondan sonra.

Düşünmiye devam etti. Fakat yine aradığı bir kelimeyi bulamıyordu. Ne düşündüğünü sordum.

— Kuzum, dedi, tahassür ne demek?

— Hasret.

— Sen ne güzel arapça biliyorsun! Muhakkak vezin de bilirsin. Sana bir beyit okuyacağım, vezni var mı, bana söyle. Söz aramızda ben vezinden çakmam.

— Oku bakayım?

— (Okur:)

Ayaklarımda nasır var, başımda yara
Tahassürüm kalmıyacak bulsam beş on para.

— Bunda vezin yok!

— Deme be... Ne yapacağız?

Biraz düşündükten sonra:

— Aldırma, dedi, yeni şiir bu. Yenilik zaten ölçüsüzlük demektir. Şimdi sor bakalım.

— Şiirlerinizi nasıl yazarsınız?

— Cevabım gazeteye yazılacak değil mi? Hımm!... Şiirlerimi mutlaka tabiat karşısında, ya bir ağacın beyin kadar karışık hendesesi, yahut bir derenin sonsuz senfonisi önünde yazarım. Lâf aramızda, senfoni ne demek onu da pek bilmiyorum. Bir pot kırmıyalım! Avrupa diplomatlarından birinin adı olmasın?

— Değil, korkma, iyidir. Eskiler hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Onları bir kalem geçelim. İpsiz alayı, hiç biri metelik etmez.

— Sizce edebiyatımızın en büyük siması kimdir?

Düşünüyordu. Mülâkatı bitirmek için cebimden küçük bir ayna çıkardım, kendisine uzattım:

— Bak oraya. Zannederim ki aradığın cevabı bulacaksın! dedim.

Mülâkatçı

Felsefe kırıntıları

Sadakat, bir oyuncaktır ki kadınlar ekseriya bununla kocalarını avuturlar.

* * *

Aşkta ıstırap çekenler izdivaçlarında yaralarını tedavi etmekle uğraşırlar.

* * *

Erkek ihanetten, kadın sadakatten şikâyetçidir.

* * *

Hügo diyor ki:

Geveze kadından korkmayın. Sükût eden kadına itimat etmeyin. Daima gülen kadına yaklaşmayın. Ağlıyan kadın ise pençelerini kalbinde saklar.

* * *

Bir garp filozofu izdivacı şöyle tarif ediyor:

İzdivaç bir darp ameliyesidir ki hasılı darbı çocuktur.

— Efendim, ben sigorta memuruyum, size bir hayat sigortası yapayım mı? Florinalı — Lüzumu yok, ben lâyemutum!...

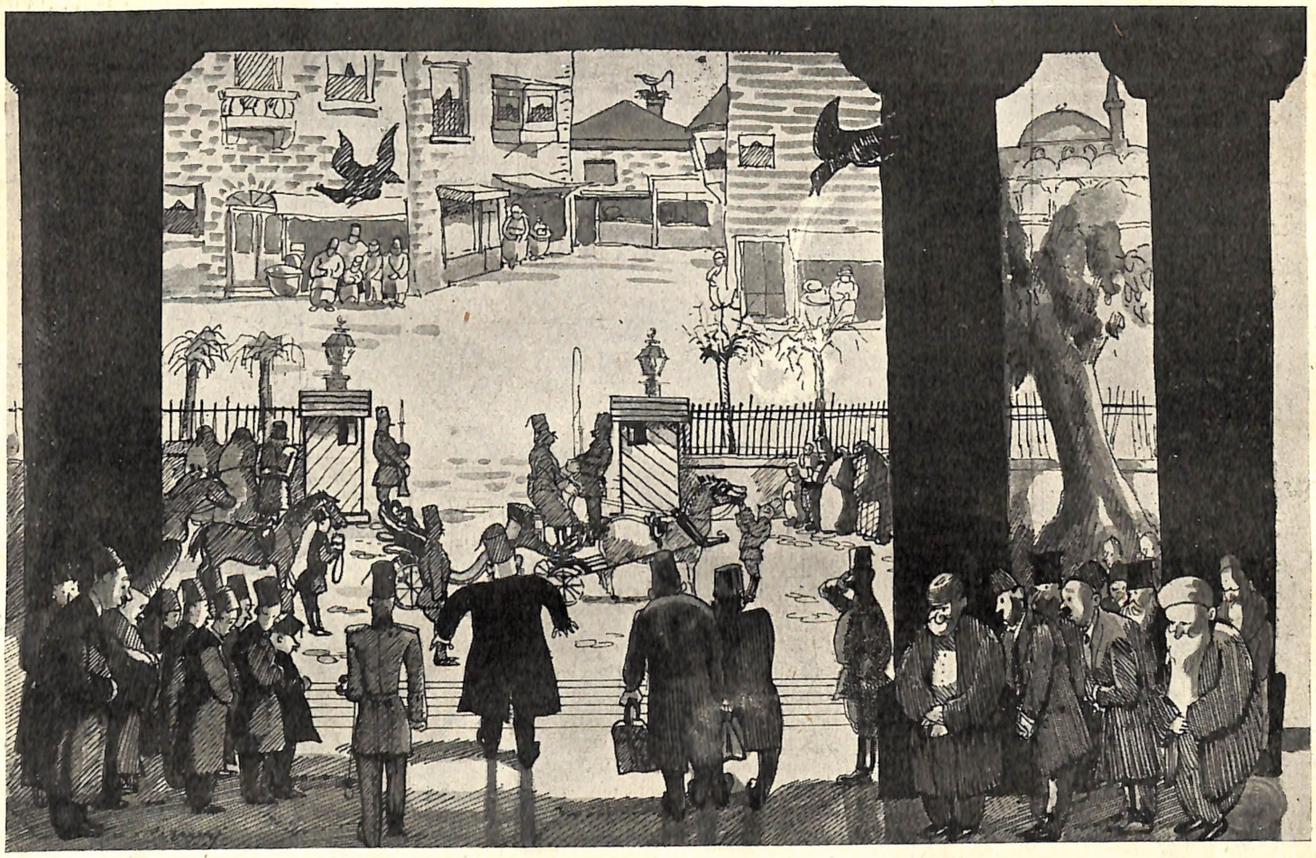

ESKİ ZAMAN KARİKATÜRÜ: Valii vilâyet Devletlû hükûmet konağından çıkıyor...

İlkbahar Düşünceleri

Bahar geldi, sevgilim, çiçeklendi ağaçlar,
Giydi her taze fidan kokulu, renkli taçlar.
Delikanlı ve genç kız girdi yine kolkola,
Daldılar aşka giden ağaçlıklı bir yola.
Niçin çiftler sevişir, koklaşırken, güzelim,
Biz boş düşüncelerle kendimizi üzelim?..
Biz de sözbirliğiyle yollanalım... Nereye?
İster Bebek koyuna, ister Büyükdereye.
Henüz yeşillenmeden Sarıyerin suları,
Bence en münasibi Bentlerin koruları!
Orada sen örnek ol güzelliğinle göle,
Ben de hicranlarımla ders vereyim bülbüle.
Bendin korularında dolaşmak istemezsen,
Ne olur, Çamlıcada birgün benimle gezsen?
Diyeceksin belki de: «Güzeldir Suadiye.»
Fakat oralardadır bizim baldız Hadiye!
Yaz gelmeden desem ki: «Ver elini Yakacık!»
Bizi gören, tanıyan ya deli der, ya kaçık...
Adada gezemeyiz çenemiz ata ata,
Bekliye dursun kışın onu Nurullah Ata!
Kâhtaneyi bir yana, Göksuyu bir yana at,
Bence gönül birliği bütün baharla hayat.
Doğrusu, ne Kalamış gözümdedir, ne Moda...
En iyisi, perdesi indirilmiş bir oda!

Çamdeviren

Cahil Kadın

Geçen gün kadınların çok bulunduğu bir mecliste Ercüment Ekrem şöyle bir fıkra anlattı:

«Çok eskiden adamcağızın biri ölürken karısına vasiyet etmiş: Ben öldükten sonra mezarıma dökülen su kurumadan evlenme. Senden en büyük arzum budur. Adam ölmüş, kadın ertesi günü eline bir yelpaze alıp mezara koşmuş, kocasının mezarındaki suyu çabuk kurutmak için yelpazelemiş.»

Meclisteki bayanlardan biri heyecanla atıldı:

— Vah cahil kadın... elektrik makinesi götürüp öyle kurutaydı. Daha çabuk kururdu.

OYUNCAKÇININ ŞİKÂYETİ

Beyoğlunda büyük bir oyuncakçı mağazasının sahibi şikâyet ediyordu:

— On beş liradan fazla oyuncakların hiç mi hiç müşterisi kalmadı.

— Sebep nedir? Diye sorduk, buhrandan mı?

— Biz de buhran sanıyorduk ama değilmiş.

— Ne imiş?

— Sonradan öğrendik: Eline biraz fazlaca para geçiren çocuk şiir kitabı çıkarıyor!

MAZERET

Genç bir kadının çok yaşlı kocası yeni ölmüştü. Arkadaşları bu kadının hiç ağlamadığına dikkat ettiler.

Bir tanesi cesaret ederek sordu:

— Kocana hiç acımadın mı? Gözünden bir damla yaş gelmedi, ağlamadın.

Dul kadın şu cevabı vermişti:

— Acımaz olur muyum? gözlerimde rimel olmasaydı da siz bende ağlamayı görseydiniz!

Yankesici (arkadaşına) — Herifin önünden geçerken çarpar gibi yap, elini çabuk tut, ne bulursan al, kaçmıya başla...

— Herifi tanırım.. imkânı yok.. enselenirim.

— Polis mi?

— Hayır... 300 metre şampiyonu be..

Kim kırmış

Bay, hizmetçiyi kapı aralığında sıkıştırıyordu. Küçük Tekin bunu gördü, ses çıkarmadı. Annesine de müzevirlemedi. Fakat ertesi günü küçük Tekin odada oynarken koca vazoyu yere düşürüp kırdı. Biraz sonra babası geldi, bunu görünce sordu:

— Tekin, kim kırdı bunu?

Tekin, bacaklarını açtı, ellerini arkasına kavuşturdu, başını babasına kaldırıp güle güle söyledi:

— Hizmetçi kırdı!

Çiçeklerin dili

Ressamı: Ramiz Gökçe

Çiçeklerin dili

Ressamı: Ramiz Gökçe

Kadın — Haydi ne bekliyorsun aşkını itiraf etsene...

Erkek — Dur bakayım sevgilim, ay başına kaç gün var?..

Moda

— Baba.. moda ne demek?

O sırada terzinin adamı bayanın faturasını getirmişti. Baba faturaya göz attıktan sonra oğluna cevap verdi:

— Para demektir oğlum.

HAYLAZ ÇOCUK

Geçen gün bir baba oğlunun haylazlığından şikâyet ediyordu: «eline geçeni kırıyor, dedi, hiç kıymet bilmiyor, okumaktan, mektebe gitmekten de hoşlanmıyor. Büyürse bu çocuk ne olacak?»

Biz de bu talisiz babayı şöyle teselli ettik:

— Hiç merak etmeyiniz, büyürse münekkit olur!

— **Sonbaharımla İlkbaharımızı birleştirsek?...**
— **Hayhay fakat, ne netice vereceğini, bir kerre Bay Fatine soralım!..**

NİSAN BALIĞI VE GAZETELER

——«««o»»»——

Bu sene gazeteler Nisan balığı şakası yapmadılar. Sebebini tahmin edebilir misiniz? Katiyen... Çünkü bunun sebebi, İstanbul Basın kurumunun verdiği ve halka ilân etmediği bir karardır. Başkan Hakkı Tarık Us bütün gazetelerin yazı müdürlerini martın 29 uncu günü akşamı cemiyet merkezine davet ederek demiştir ki:

— Arkadaşlar, her sene, nisanın birinci günü, okuyuculara kuyruklu bir yalan söylemek ve ertesi gün de puason davril yaptığımızı haber vermek âdetimizdir. Fakat Avrupada çoktan terkedilmiş ve millî ananelerimiz arasında bulunmıyan bu âdeti artık bizim de terketmemiz lâzımdır.

Denizle ve balıkla yakından meşgul olmakla şöhret alan Abidin Daver şiddetle itiraz etmiştir:

— Hayır! demiştir, zaten memlekette balık bol olduğu halde pahalı... Ahaliyi hiç olmazsa her sene tatlı tatlı nisan balığı yemekten mahrum etmiyelim.

— Çok doğru!

Seslerinden sonra:

— İskarasını yapalım!

— Tavası daha lezzetlidir!

Gibi teklifler yükselmiştir. Abidin Daver tekrar söz alarak:

— Arkadaşlar, demiştir, nisan balığının hazmı da çok kolaydır. Ekseriya bir kahkahadan sonra erir, gider. Faydaları pek çoktur: Okuyuculara yalan idmanı yaptırarak ahvali âdiyede aldanmalarına mâni olur.

Hakkı Tarık Us:

— Abidin Daver arkadaşımızın bu mütaleasını kavrıyamadım.

— Öyle ya, senede bir kerre gazetede gördüğü asılsız bir habere inanan okuyucu, ertesi gün onun yalan olduğunu öğrenince insanın nasıl aldatılabileceğini de öğrenir, bir daha ayağını tetik alır.

Haber gazetesinin sahibi ve Hakkı Tarık Usun kardeşi Hasan Rasim Us bağırdı:

— Şimdiye kadar öğrenmedise bundan sonra öğreneceği yoktur.

— Neden?

— Biz senenin her günü okuyucularımıza bir değil, birkaç tane nisan balığı şakası yapıyoruz: Ayni günde Aduayı Habeşler aldı diyoruz, gazeteyi bir daha basıyoruz; ayni şehri İtalyanların eline bir kerre daha geçiriyoruz, gazeteyi bir daha basıyoruz. Böylece, Adua, Habeşlerle İtalyanlar arasında futbol topu gibi kaç defa gidip geldi. Bundan âlâ nisan balığı olur mu?

Son Posta sahibi Halil Lütfi bağırdı:

— Hem de nisan balığının dolması!

Erkek — Hayret sevgilim hayret.. Amerikadaki sinemalarda, aydınlıkta film gösteriyorlarmış...

Kadın — Peki ama, oradaki sevgililer nerede sevişiyorlar?...

— Çok doğru! sesleri yükseldi.

Abidin Daver şiddetle ısrar ediyordu. Ali Naci Karacan:

— Doğrudur, dedi, biz hergün nisan balığı ziyafeti çekiyoruz. Halk doydu. Ben başka birşey teklif ederim: Senede bir kerre, nisanın ilk günü, gazeteler bilâkis doğru haber neşretsinler. Halk buna daha çok hayret eder, meğer doğru imiş der, daha güzel bir sürpriz olur.

Ali Naci Karacanın teklifi alkışlarla kabul edildi ve her sene, nisanın birinde, gazetelerin sürpriz olarak baştan başa doğru haberlerle çıkmasına karar verildi. İşte bu karar üzerinedir ki o günkü yevmî gazetelerin hepsi çok ciddi idiler. Yalnız «Zaman» gazetesi sabredememiş, Hauptmanın idamı henüz münakaşa edilirken öldürüldüğünü yazmıştı. Nizamettin Nazif, kendisini oyun bozanlıkla itham eden gazeteci arkadaşlarına:

— Ne yapayım? Demiştir, ben senede bir kerre bile palavra atmadan duramam, yoksa Hauptman yerine ben ölürdüm.

İspinoz

EŞEK

«Son günlerde eşek fiatları yükseliyormuş!»

— Gazetelerden —

Muharrir Mahmut Yesari bu haberi gazetede okuyunca:

— Hayret, dedi, Babıâlide de şair fiatları ucuzlamıya başladı.

* * *

Muharrir Ercüment Ekremin traşçı bir arkadaşı vardır. Bir bankada küçük bir memurdur. Bu ay maaşını arttırmışlar. Traşçı dost koşa koşa Ercüment Ekreme geldi, sevinçle:

— Üstat, dedi, maaşıma beş lira zammettiler.

Ercüment Ekrem, ya, dedi ve sonra lâfı değiştirir gibi yaparak:

— Okudun mu yahu... Eşek fiatları yükseliyormuş!

* * *

Bay (N...) kulaklarının uzunluğu ile meşhurdur. Yolda giderken bir arkadaşı ile karşılaştı. Arkadaşı:

— Aman (N...) dedi, kulaklarını kısaltmanın çaresine bak.

— Niçin?

— Eşek fiatları gittikçe yükseliyormuş.

Bay (N...) arkadaşını yukarıdan aşağı süzerek:

— Korkma dostum, dedi, iki ayaklı eşeklerin fiatları olduğu gibi duruyor.

* * *

Bir Sigorta şirketinde kâtiplik yapan bay (S...) direktöre şöyle bir mektup yazdı:

«— On senedenberi çalıştığım bu müessesede maaşıma hiç zam yapılmadı. Halbuki asrımızda eşeklerin bile fiatları artmaktadır. Hem geçende sizin maaşınız da arttırılmıştı...»

* * *

Küçük Hüseyin ağlıya ağlıya babasının yanına geldi:

— Baba... Annem bana eşek dedi.

Babası bu haberi gazetede yeni okumuştu. Henüz bakkalın borcunu da vermemişti. Oğlunun şikâyeti karşısında içini çekti ve:

— Ah, dedi, nerede o günler!

AŞK TECRÜBESİ

Manzum Hikâye

yazan:
Necdet
Rüştü

— 1 —

«Çınar» artık gelmişti bu yıl yirmi beşine,
Her yerde raslanmazdı bu yiğitin eşine:
Zaten adı üstünde, çınar gibiydi boyu,
«Darvin» bunda yanılmış: Bu gencin fildir soyu!..
Çoban Mehmet de kaçar bu dev adamı görse,
Yumruğu balyoz gibi, göğsü benzerdi örse!..
Bir vahşi mamut gibi, sokaklarda gezerdi,
Tutsa ağacı söker, demirleri ezerdi!...
Zincirleri kırardı, okadar vardı gücü,
Otursa kırılırdı bir devenin hörgücü!..
En uzun merdiveni onun göğsüne daya;
Bayıltıp devirirdi yumruk vursa mandaya!..
Bu yiğit andırırdı esatirde «Herkül» ü,
Eğer tartılmış olsa çökertirdi baskülü!..
Kuvvetine bir misal: «Kurtdereli» yi tutar,
Sonra leblebi gibi, bir lokum gibi yutar!...
İşte bizim «Bay Çınar» böyle yaman bir gençti,
Bir atılgan şahindi, bir kahraman ispençti!...

*

Ülkeden neler çıkar, yalnız Çınarla kalmaz,
Yurt, aslan yatağıdır; Türk boş yere nam almaz!..
Anadoluda vardır böyle gençler milyonca,
Onlar meydana çıkar bir davranan olunca!..
Hattâ Avrupalılar bunu itiraf eder,
Bir sırası gelince: «Türk gibi kuvvetli..» der!..

— 2 —

Hikâyeye gelelim: Bizim Çınar yamandı,
Fakat onun saflığı dilde gezen romandı!..
Evet; dağlar gibiydi bu gencin eni, boyu,
Kendi aslandı amma, kuzu gibiydi huyu;
Öyle ki: Başına vur, ağzından lokmayı al,
Yarı akıllı denir bu gence yarı aptal!...
Uysal delikanlıydı, değildi pek kavgacı;
Ona söylenen sözler olsa da biraz acı,
Birdenbire köpürmez, yine sükût ederdi,
Kalender bir çocuktu, buna: Eyvallah.. derdi!...
Bu huy, bereket versin, uyuştururdu onu;
Ya sinirli olsaydı?!.. İşin fenadı sonu:
Birisine kızdı mı, bir yumruk: İşi bitti,
Eşek cenneti, yani: Tahtalı köye gitti!..
Sessiz, uysal olması bu dev gövdeli gencin,
Atılgan olmasından iyidir bizim için!..
Böyle icap ettirir umumun selâmeti,
Varolsun onu sakin doğuranın himmeti!...

— 3 —

Çınar öğrenmemişti tam yirmi beş senedir
Gönül nasıl verilir?.. Buse ve kadın nedir?..
Babasının şehirden uzak bir çiftliğinde,
Gençliğe ulaşmıştı yaşıyor gibi inde:
Buraya ışık vermez gözlerin güneşleri,
Hattâ kuşların bile bulunmazdı eşleri!...
Bir buse ısıtmazdı bu inde olanları,
Tek başına geçerdi en coşkun zamanları!..
Tıpkı bir rahip gibi, saf yürekli Çınar da,
Kadınsız geçirmişti yılları bir kenarda!...

*

Yetişir.. gelmeliydi bu bekârlığın sonu,
Evlendirmek istiyor artık anası onu,
Diyordu:
— «Bizim oğlan hâlâ çocuk gibi saf;
«Ya, o gözünü açsa; ya kızlar etse insaf:
«Evet; köyde bir güzel onu baştan çıkarsa,
«Nikâh kıydırıp varsa, bekârlıktan kurtarsa!...»
Halası buna etti fakat hemen itiraz,
Dedi:
— «Kadın hakkında öğüt vermeli biraz,
«Madem ki öğrenmiyor bunu kendi kendine,
«Anlatmalı; yanmasın bir yosmanın fendine!...
«Bunu sen yapamazsın, beceririm fakat ben,
«Benim görgüm fazladır, senin yoktur tecrüben!..»
Anası razı oldu, sürünce halası pey,
İşe başlanacaktı, kararı verdi konsey!..

— 4 —

Gerçi şimdi toplamış tarağını, tasını,
Fakat herkes bilirdi Çınarın halasını:
Gönül oyunlarının ustasıydı eskiden,
Mutlak galip çıkardı yaşadığı sevgiden!..
Kırdığı cevizlerin sayısı geçmiş bini,
Delik deşik etmişti nice gencin kalbini!...

*

Derse şöyle başlandı; halası dedi:
— «Çınar;
«Senin çağa gelince, gençlerin kalbi yanar!.
«Bu, aşkın ateşidir.. söyle, deva bulayım,
«Sen de yanıyor musun?.. Ben yardımcın olayım!..»
Çınar dedi:
— «İsterim duymak tadını aşkın,
«Kızlar beni sevmez ki...»
Halası güldü:
— «Şaşkın;
«Kızlar seni sevmez mi?.. Hattâ bayılırlar bile,
«Yeter ki sen onlardan birini almak dile!..»
Çınar birden şaşırdı:
— «Demek ben sevilirim?..
«Onların sevdiğini fakat nasıl bilirim?...»
«Bir busecik istesem meselâ bir kadından,
«Mutlaka bana kızar; kavga çıkar ardından!...»
Halası diskur verdi:
— «Bir kadından eğer sen,
«Olur ya, gönül bu ya; bir busecik istersen,
«Kızmadan, aldırmadan bakıp giderse eğer,
«Demek seni sevmiyor.. başkasına gönül ver!..
«Fakat... bunu duyunca; kızıp hiddet ederse
«Bil ki: sende gönlü var.. o, vercektir buse!...»
«Sebebi ne?... mi dedin: Onun kızması nazdır,
«Öğren ki: Naz yapmıyan kadın dünyada azdır!.»

*

Bütün tecrübesile halası işe girdi,
Bizim akılsız Çınar fakat bir çam devirdi,
Birdenbire atıldı:
— «Sen ver bana bir buse!...»
Kadın fazla kızmıştı, nihayet verdi derse:
— «Vay, gidi terbiyesiz.. söylediği söze bak..
«Seni arlanmaz herif.. seni utanmaz alçak!..»
Bu tekdir kızartması akılsızın yüzünü,
Hatırladı kadının az evvelki sözünü;
Çınar, onun görünce kızdığını bukadar,
Dedi:
— «Haydi, naz yapma.. bildim: Bende gönlün var!...»

Necdet Rüştü

Portreler

HALİL LÜTFİ

Halil Lütfi Son Postanın sahiplerindendir. Fakat bu, onun bütün vasfı değildir: Halil Lütfi başka bir matbaanın da sahiplerindendir, ayni zamanda ev bark sahiplerindendir, bilhassa para meselesinde birinci sınıf dirayet sahiplerindendir. Bu dirayet, yolda yürürken geniş adım atmıya kadar varır: Para ile ne alâkası var, diyeceksiniz. Bu alâkayı keşfetmiş olmak için yalnız Halil Lütfi olmak lâzımdır. Kendisi hesap etmiştir ki kısa adımlarla yürüyen adam, yere ayağını bir defa yerine iki defa basar, ayakkabı iki defa çabuk eskir ve senede bir yerine iki kundura istihlâk etmek felâketi baş gösterir.

Halil Lütfinin arşını, metresi, endazesi paradır. Beyazıt kulesinin, yahut terbiyeci İsmail Hakkının boyunu ölçmek istese, bu yüksekliklerin kaç milyon, yahut da kaç milyar kâğıt lira destesine muadil olduğunu düşünür. Gazetesine konan makalelerin içindeki en parlak fikirler için bile ilk sorgusu şudur: «Kaç para eder?» kaç sıfatını para mevsufile daima beraber söylemiye alışmış olan Halil Lütfi için bir insana: «Kaç yaşındasın?» gibi birşey sormak ihtimali yoktur. Onun yerine tercih eteiği sual de şudur:

«Kaç para kazanıyorsun?» Bu ölçüsüne okadar emindir ki ona bir adamın kaç para kazandığını söyleyiniz, size nasıl adam olduğunu haber versin.

Şahsî teşebbüsü ve zekâsile, hiç kimseye minnet etmeden, yoksulluktan refaha geçmesini bilmiş bir insan olduğu için, onun nazarında fakirlik enayiliktir. İnsanın zekâsı kafatasının değil, cüzdanının içinde muayene edilmelidir. Babadan kalmıyan servetin babası kafadır. Para getirmiyen fikrin yemiş vermiyen ağaçtan ne farkı var? İkisi de süstür.

Halil Lütfinin para yemiye hiç iştahı yoktur. Lüzumsuz yere, kazara sarfettiği bir cumhuriyet lirası, onun hafızasına taş gibi oturur, hazmedilmek ve erimek bilmez, aradan yıllar geçse beyninin içinden kafatasının iç kenarlarına vurarak çın çın öter.

Vaktile «On paranın kıymetini bilmiyen adam Osmanlı değildir.» Diyen doktor Celâl Muhtar için, Halil Lütfinin fikri sorulsa: «Çok müsrif adam! diyecektir; on paranın değil, bir paranın kıymetini bilmiyen adam, adam olamaz.» Siz de:

— Peki ama Halil Lütfi, diyeceksiniz, bizim paralarımız içinde beş paradan küçüğü yok ki... O bile piyasadan çekildi. Bir paranın kıymeti nasıl bilinir?

Sevimli muhatabınızdan herhalde şöyle bir cevap alacaksınız:

— Kurşun kalemi kâğıda biraz fazla bastırırsanız, yüz satırda bir paralık kurşun fazla istihlâk etmiş olursunuz; bir kibriti dikkatsiz çakarsanız, bir saniyede bir para yanar, kül olur; sofrada bıraktığınız ekmek lokmasının da bir paraya geldiğini hesap etmediniz mi? Bu «bir para» lar birike birike ne tutar, bunu bilmiyen adamın aklı bir para etmez.

[Sayfayı çeviriniz.]

Hikâye

Pasaklı Kadın

Sokakta rasladım. Bizim Macidin keyfi yerinde, evlenmiş. «Yeni evimizi gel, gör, dedi, seni karımla tanıştırayım.»

Gittim.

Yeni evini gördüm. Cihangirde, denize karşı, bahçe içinde iki kat. Beni karısına da tanıttı: Genç, güzel, sevimli bir kadın.

Salona girdiğimiz vakit, birdenbire oturacak yer bulamadım: Kanapenin üstünde bir dikiş kutusu, bir kadın elbisesi; koltukların üstünde bir tabak, bir gramofon plâkı, gazeteler ve mecmualar, bir el çantası; masanın yanındaki iki sandalyenin ve bir taburenin üstünde büyük bir teneke kutu, çukulata kâğıtları, bir albüm....

— Galiba yeni taşınmışsınız... İyice yerleşmemişsiniz! dedim.

Macit koltuğun üstündeki gramofon plâkı ile tabağı telâşla kaldırarak bana yer gösterirken cevap verdi:

— Onun gibi birşey, buyur, buraya otur!

Etrafımda herşey yeni idi: Kadın, koltuk takımı, perdeler, vazolar, duvardaki lâvhalar, hattâ bizim eski arkadaş Macit bile bekârlığın kalenderliğinden ve hoyratlığından kurtularak yenileşmişti.

Karısı bir aralık dışarı çıktı.

— Tebrik ederim, Macit, dedim, hayat arkadaşın bende çok iyi bir intiba bıraktı.

— Cidden iyi bir kadın, çok memnunum... Her noktada anlaşıyoruz.

Kapıya bakarak ilâve etti:

— Yalnız bir kusuru var.

— Nedir?

— Pasaklı, çok pasaklı. Bir şeyi alıp koyduğu yeri bilmiyor, şaşırıyor, unutuyor: Traş fırçamı yastığın üstünde, tarağımı yemek masasının üstünde, iskarpinlerimi banyoda buluyorum. Evin içinde hiç birşey yerli yerinde değil. Fakat göreceksin, ıslah edeceğim. Sabırla, tatlılıkla onu yola getireceğim.

— İnşallah.

Aradan bir sene geçmişti. Macidin muvaffakıyetini gözlerimle gördüm. Evinde dağınıklıktan eser kalmamıştı. Dolapların içini bilmiyorum ama evin göze görünür tarafı mükemmeldi.

Kocası bizi yalnız bıraktığı bir sırada itiraf etti:

— Macidin ve evlilik hayatının benim üstümde çok iyi tesirleri oldu: Bir tabağın büfede, bir gömleğin dolapta ve bir makasın çekmecede durması lâzım geldiğini öğrendim. Fakat çok güç birşey bu. Ben dağınıklığa alışmışım. Ortalığı biraz toplu görürsem kendimi yabancı bir evde, yabancı bir memlekette sanıyorum. Çok yoruyor beni bu. İntizam ne güç şeymiş!

Karısı bunları söylerken Macit içeri girdi:

— Ah, dedi, Feriha, terliğinin tekini tuvalet masasının üstünde unutmuşsun! fakat bu kadarın zararı yok, o da düzelir.

Macide bir ay sonra rastladım. Karısının intizama tamamile alıştığını söyledikten sonra:

— Ben bir hafta kadar Bükreşe gidiyorum, dedi, Ferihayı bir kere yoklarsan memnun olurum.

Macit Bükreşe gittikten sonra ben karısını bir kere ziyaret ettim. Aman Allahım! salon görülecek şeydi. Eskisinden besbeter: Koltukların üstünde havlular, sirkesi ve zeytinyağı kenara kadar gelmiş bir salata tabağı, yerde bir tek çorap, iskarpinler, kanapenin üstünde bir ekmek kabuğu, bir pudra kutusu, masanın üstünde bir pijama pantalonu...

Bu sefer oturacak değil, ayakta duracak yer yok. Odanın içinde iki adımdan fazla atamadım.

Ferihanın bir ayağı çıplaktı. Bir elinde çatal, öbür elinde bir tırnak cilâsı şişesi vardı. Bunları nereye koyacağını ve beni nereye oturtacağını şaşırdı, çatalı benim elime verdi, tırnak cilâsını masanın üstüne, pijamayı yana atarken şişe devrildi ve içindeki su döküldü.

Kadın telâşla koltuklardan birine koşarken:

— Affedersiniz, affedersiniz... diyordu.

Ben de ona yardım ederek oturacak bir yer buldum. Kendisi de kanapenin üstünde ekmek kabuğu ile pudra kutusu arasında, hırçın ellerle açtığı yere oturdu, tekrar:

— Affedersiniz! dedi:

Ben söyliyecek söz bulamadım. Kadın, kendisini bize zorla kabul ettiren bir vaziyete dair izahat vermiye mecbur oldu:

— Banyodan çıkmıştım, giyiniyordum, tuvalet yapıyordum, vakti de değil ama birdenbire acıkmışım, yemek getirttim, şuracıkta biraz birşey yiyeyim dedim.

Elimdeki çatalı yanıbaşımda duran taburenin kenarına bırakarak:

— Afiyet olsun, dedim, fakat siz galiba, Macit gidince, intizam prensiplerinizi unuttunuz!

Kadın, «intizam» kelimesi bir düşmanının ismi imiş gibi canlanarak:

— Aman! dedi, intizam mı! çok harap edici, çok yorucu şey!.. Macit Bükreşe gitti de kendime geldim, şimdi biraz dinleniyorum!

Yıldız

——ooo——

BAHTİYAR

— Ay.. Göğsümü pire ısırdı.

Bay içini çekti:

— Bahtiyar mahlûk!

— Fakat ya son lokmayı yiyecek iştah kalmamışsa?

— Bir kâğıda sarıp lokmayı dolapta saklar, akşama yersiniz.

— Kırıntıları ne yapmalı?

— Allahtan, her insanın parmaklarında sofra üstündeki kırıntıları çeken zamk gibi bir hassa vardır, birer birer toplar, ağzınıza atarsınız.

— Güzel; fakat lokmayı sardığınız kâğıda ziyan olmaz mı?

— Hayır! akşam üstü kâğıdı açıp da içinden lokmayı alınca, kâğıdı saklarsınız. Lüzum oldukça hep ayni kâğıdı kullanırsınız. Benim yirmi iki senedir kullandığım böyle bir kâğıt parçası vardır. Geçen gün baktım, delinmiş; üstüne beş paradan daha küçük boyda ufak bir kâğıt parçası yapıştırarak deliği kapattım, başka bir kâğıt parçası ziyan etmedim.

— !...

Fırça

Ötesi Sağlık

Mizahî Roman

-- 7 --

Yazan: DİKEN

— Bana neden öfkeleniyorsun? Biliyorsun ki ben sana hiç birşey yapmadım. Kocam geliyorsa, kabahat benim mi?

— Evet: Senin!

Bu iddia okadar aykırı idi ki, omuzlarını silkmeden, Şadüman, kendi kendini menedemedi. Behlül söze devamla:

— Onun gelmesini sen istedin! mektup üstüne mektup yağdırdın.. Evliyalara mum adadın..

— Yalan! saçmalıyorsun, Behlül!

— Yalan mı?

— Elbette yalan! bana böyle isnatlarda bulunmak için aklını kaybetmiş olman lâzım. Ben?. Ben, onun gelmesini istiyeceğim? Oysa ki, onun gelme zamanı yakınlaştı diye, on beş gündenberidir uyku uyumuyor, yemiyor, içmiyorum.

Behlül:

— Bu da yalan! diye bağırdı.

Şadüman gülümsedi.

— Yalan, öyle mi?

Metresinin soğukkanlılığı ve yumuşak tavrı karşısında gittikçe daha ziyade asabîleşen ressam iddiasını tekrar etti:

— Yalan! yalan! yalan! her sözün, her hareketin, hattâ baştan aşağı hayatın bile yalan! Sen yalandan yoğurulmuş, mayası safi yalan olan bir mahlûksun! Seni tanımadım, öğrenmedim mi sanıyorsun? Senin bu sahte tavırlarına aldanacak surat var mı bende?

Şadüman karşılık vermiye davrandı fakat Behlül buna meydan bırakmadı:

— Sus! sesini duymak bile asabiyetimi tahrike kâfi geliyor.

— Peki, öyle ise..

Sustu. Behlül, bu sefer de:

— Öyle yüzüme bakma; seni boğarım! dedi.

Kadın gözlerini önüne eğdi, yine Behlül:

— Dikkat et! dedi. Benim alaya hiç tahammülüm yoktur!

Artık Şadümanın tahammülü kalmamıştı. Ayağa kalktı ve kapıya doğru bir adım yürüdü. Behlül üzerine atıldı.

— Kımıldama! şuradan şuraya gidemezsin! diye bağırdı.

Ve kadın oracıkta durunca, ilâve etti:

— Maksadını sezmiyor değilim! usulcacık sıvışmak, istediğim izahatı vermeden tüymek istiyorsun. Lâkin yağma yok! bana izahat vereceksin; hesap istiyorum ben!

— Seni körü körüne sevmiş olmaktan başka kusurum yok ki sana hesap vereyim, Behlül! ne gibi izahat istiyorsun? Anlamıyorum ki..

— Şimdi ben sana anlatırım.

— Çok damarıma basma, sonra beni de çileden çıkarırsın.

— Şadüman!

— İstediğin kadar gözlerini devire devire bağır. Senden korkacağım sanıyorsan, aldanıyorsun. Benim yalnız bir şeyden korkum vardır: Senin, zannettiğim gibi, kötü kalpli bir adam olduğunu anlamaktan!

— Ben, kötü kalpli, öyle mi?

— İşte, mal meydanda!

Gözgöze geldiler; bir müddet bakıştılar. Derken, Behlülün, üzerine atılmakta olduğunu görür görmez, Şadüman bir çığlık kopardı:

— Ay!.

Behlülün iri elleri, kadını omuzlarından yakalamış, sarsıyordu. Şadümanın dizleri kesildi, büküldü.. Yere yuvarlandı. Ressam da birlikte yuvarlanmış, hem hıçkırıyor, hem de söyleniyordu:

— Haklısın! ben dünyadaki insanların en kötüsü, en alçağı, en sefiliyim!

Bütün âşıklar gibi, Behlülün de fikirlerinde insicam yoktu. Hayata, bir stereoskop arkasından bakar gibi bakıyordu. Öyle ki, şimdi karşısında hain, yalancı, düzenbez, allâk bir Şadüman görüyorken, makine birden dönüyor ve bu sefer karşısına sevimli, temiz ahlâklı, sadık, vefalı bir Şadüman çıkıyordu. Bittabi, bu değişiklik derhal Behlülün ruhuna, sinirlerine de tesir ediyor ve o anda, duyguları büsbütün başkalaşıyordu.

İşte, şimdi de, hiddeti geçmiş, onun yerine minnetle karışık bir pişmanlık kaim olmuştu. O vaziyette, kadının yüzünü gözünü okşamıya, saçlarını koklamıya ve yalvarmıya başladı:

— Şadüman! Şadümancığım! Şadocuğum!. Canım, ciğerim, ruhum!. Ben sana neler söyledim? Affet beni!

Kendi kabahatini izam ederken, metresinin muhtemel iğbirarını da o derecede gözünde büyütüyordu. Şadüman, hakikatte, kin tutmıyan bir kızdı. O da:

— Çocuksun, Behlül! bebeksin, vallahi!. Diye söyleniyordu. Ne var böyle ağlıyacak? Ben seni çoktan affettim!

Buna rağmen, Behlül bir türlü teselli bulmuyordu. Metresi onu temine çalıştıkça: «Hayır! ben biliyorum!. Dünyada affetmezsin!» der gibi, boyuna başını sallamakta idi. Bir sıra geldi ki, Şadüman kendisine şu tavsiyede bulunmıya mecbur oldu:

— Burnunu sil, nonoşum! yüzüme, gözüme sümüğün bulaşıyor.

Behlül yalnız nedametinde inatçı olduğundan, söz dinleyip, burnunu sildi. Fakat bu işi gördükten sonra, salhane de, boğazına bıçak darbesini yiyen bir sığır gibi, gırtlağından boğuk bir: «Ooh!» çıktı. Yeniden kıskançlık damarları ayaklanıverdi. Hızla geriye çekilip:

— Yarın akşam sen.. Bir başkasının kucağında olacaksın, öyle mi? Dedi.

— Canım! böyle şeyleri ne diye aklına getiriyorsun, şimdi?

— Getirmiyeyim mi? Yalan mı? Kocan olacak herif, aylardanberi devam eden iştiyakını tatmine kalkışmıyacak mı?

— Devam edecek —

Letafet Matbaası

— Teyze beni tanımadın mı? Neclâ, hani Aksaraydaki komşunuz!..
— A... Kızım, senin ismin Fatma değil mi idi?
— Evet ama teyzeciğim... Şişliye taşındık!...

İLKBAHAR HASTALIĞI

— 1 —

İşte sular karardı, ufukta battı güneş
Bize döktükten sonra gökten bütün varını!..
Ey, dudakları ateş,
Giy sedef vücudüne ipek penyivarını,
Kimseye duyurmadan,
Ökçelerin vurmadan,
Bu akşam yanıma gel!...

— 2 —

Biri yatıyor gibi biçim ver karyolana,
Yoklıyanlar bilmesin odadan çıktığını!...
Yorganı çek bir yana,
Vücudünü andırsın yastıkların yığını:
Dadın uyuyor sansın!..
Bahçede halkalansın
Kolların boynuma, gel!...

— 3 —

Beyaz, şeffaf derine yapışsın geceliğin
Yazın billûr bardakta görülen buğu gibi!...
Taş merdivenlerden in,
Kuytuda bekliyorum hergün olduğu gibi:
Kulak verip her sese,
İşte nefes nefese
Yolunu gözlüyorum!...

— 4 —

Bahçede bana yaklaş, elini ver elime,
Nemli, sıcak bakışın gönlümü uyandırsın!..
Ne ses.. Ne bir kelime..
Yat bir parça.. göğsümün üzerinde andırsın
Yüzün solgun bir ayı!...
Ki ben bu dakikayı
Ömrümce özlüyorum!...

— 5 —

Toprağı sarhoş eder bu saadet doğrusu:
Uzan.. otlarda yatsın vücudünün biçimi!..
Fulyaların kokusu
Bülbüllerin sesleri bayıltıyor içimi!...
Otur.. daha vakit var..
Gidersin, ilk ışıklar
Sararken ortalığı!...

— 6 —

Yazdığım maceraya sakın inanmayınız:
Bu mevsimde çarptırır böyle bir hülya kalbi,
Hakikat sanmayınız!...
Mayıs yaklaşıyorken her sene, bunun gibi
Çılgın bir aşk özlenir!..
İşte bu derde denir:
İlkbahar hastalığı!...

Gönül

Ademi İktidara

Karşı

Hormobin

Tabletleri

Galata Postakutusu 1255 Hormobin

Okuyucularımıza :

Gazetemizin günü geçmiş sayılarını Türkiye hudutları dahilinde ve haricindeki bütün bayilerimizden ayni fiyatla tedarik edebilirsiniz. Arzu eden okuyucular günü geçmiş sayıların bedellerini posta pulu olarak idarehanemize gönderebilirler. Mektuplarını alır almaz gazetelerini derhal sevkederiz.

BASURDAN

Ameliyatsız yalnız

HEDENSA

ile kurtulursunuz. Memeleri mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada milyonlarca hayat kurtarmıştır. Birçok Alman profesörlerinin takdirnameleri kutusuundadır

Herkese lâzım bir eser

MEŞHUR ★ ADAMLAR

1 inci ve 2 inci cildi çıktı. 3 üncü cildi tamamlanmak üzeredir.

"Meşhur Adamlar Ansiklopedisi„ Türkiyede ilk defa olarak tam ve mükemmel bir şekilde meydana konan biyografi eseridir. Hâdiselere karışıp tarihte isim bırakan bütün şahsiyetler, hüviyetlerile ve karakterlerile tesbit edilmiştir. Bu itibarla "Meşhur Adamlar Ansiklopedisi„ her meslek mensubunun kütüphanesinde bulunmak lâzımdır. Üçüncü cildi de yakında tamamlanacaktır. Her cildin fiatı 3 liradır. Muallim, talebe ve zabitler için hususî tarife tatbik edilir. Ayrıca posta ücreti alınmaz.

Meşhur adamlar Ansiklopedisi her kütüphanenin en değerli eseridir. Bu güzel Ansiklopedinin zengin sahifelerinde her aradığınız meşhur adamın ismini, hayatını ve resmini bulacaksınız.

SIHHÎ AĞIZLIKLAR

Sigaranın nikotinini kâmilen çeken Alman doktor Apostel'in en son icadı.

Şatış yeri : Sultanhamam, kebabcı karşısında Sahibinin Sesi mağazası. Ağızlıklar üzerinde Doktor Apostel'ın imzasına dikkat.

Anadoludan arzu edenler İstanbul posta kutusu 180 adresine yazdıklarında sipariş, posta ile tediyeli olarak derhal gönderilir.

Karikatür

Rus — Fransız dostluğundan sonra:

Fransa — Komşum Madam Almanın kıskanmasına bakılırsa galiba yeni moda şapka bana çok yakıştı!...